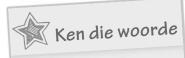
Voegwoorde (conjunctions)

Voegwoorde word gebruik om sinne saam te voeg. Voegwoorde is verbindingswoorde (*joining words*) en kan opgedeel word in drie groepe. Die groep waarin die voegwoord val, bepaal (*determine*) waar die werkwoord in die sin geplaas moet word.

Groep 1 (Die werkwoord skuif nie.)	Groep 2 (Die werkwoord skuif tot na die voegwoord.)	Groep 3 (Die werkwoord skuif na die einde van die sin.)
Daar is net 'n paar woorde in hierdie groep: maar (but) want (because) dog (but) en (and) of (or)	d-woorde, maar nie dog of dat nie + uitsonderings: dus (therefore) dan (then) daarom (therefore) tog (even so) anders (otherwise)	dat-woorde + vraagwoorde + uitsonderings: omdat (because) nadat (after) wat (what, who) terwyl (while) aangesien (seeing that)

Voorbeelde:

- Jy moet jou veiligheidsgordel aansit. Dit kan jou lewe red. (want) Jy moet jou veiligheidsgordel aansit, <u>want</u> dit **kan** jou lewe **red**.
- Jy werk lang dae. Jy moet vroeg gaan slaap. (dus) Jy werk lang dae; <u>dus</u> **moet** jy vroeg **gaan slaap**.
- Jy moet nie met vuur speel nie. Dit is gevaarlik. (omdat) Jy moet nie met vuur speel nie <u>omdat</u> dit gevaarlik **is**.

anders – otherwise
fiks – fit
gevaarlik – dangerous
indien – on the condition
that
lewe – life
red – save
teleurgesteld –
disappointed
veiligheidsgordel – seat
belt
vuur – fire
weereens – once again

1. Dui aan in watter groep elk van die vetgedrukte voegwoorde val.

2)	Hy probeer uitvind watter nommer om te bel.	
a)	ny probeer ditvind watter nominer om te bei.	
b)	Jy kan gaan indien jou huiswerk voltooi is.	
c)	Ons het 'n groot hond, maar hy is doodbang.	
d)	Ek is teleurgesteld, want ons het weereens verloor.	
e)	Ek is onfiks; daarom kan ek nie ver draf nie.	
f)	Hy kan ver hardloop omdat hy fiks is.	
g)	Hy moet oefen anders gaan hy baie sukkel.	
h)	As dit donker is, skyn die maan helder.	

Wenke

As jy 'n sin met 'n werkwoord begin, ontmoet die werkwoorde mekaar in die middel met 'n komma tussenin, bv. Omdat ek moeg **is, gaan** ek vroeg slaap. **Al** is die enigste uitsondering – die werkwoord kom direk na **al**, bv. **Al** <u>is</u> jy fiks, kan jy moeg raak.

Ve	rbind die sinne deur die voegwoorde tussen hakies te gebruik.
a)	Ek is moeg. Ek het laat gaan slaap. (omdat)
b)	Dis na 23:00. Ek moet gaan slaap. (daarom)
c)	Jy moet altyd versigtig bestuur. Jy stel ander mense se lewens in gevaar. (aangesien)
d)	Ons wil in die see gaan swem. Daar is geen lewensredders nie. (maar)
e)	Hy het nog nooit geswem nie. Hy moet versigtig wees. (dus)
f)	Die atleet moet baie water drink. Sy gaan vinnig dehidreer. (anders)
g)	Die meeste slange is baie gevaarlik. Die meeste slange is giftig. (en)
h)	Hy gaan vir rylesse. Hy maak 'n afspraak vir sy lisensie. (voordat)
Beg	gin elke keer die sinne met die voegwoorde tussen hakies.
a)	My pa was in 'n motorongeluk. Hy het niks verkeerd gedoen nie. (al)
b)	Ek het gedrink en bestuur. Ek het 'n kriminele rekord. (omdat)
c)	Hulle het nie die aanwysings gekry nie. Hulle is nou verdwaal. (aangesien)

2.

3.